

Vader De Beucker

Te Wommelghem, in de schaduw van den toren, rust hij de goede man, die in Vlaanderen zijn woonste had en er zong, vele en lange jaren, het roerend lied van zijn liefdeleven.

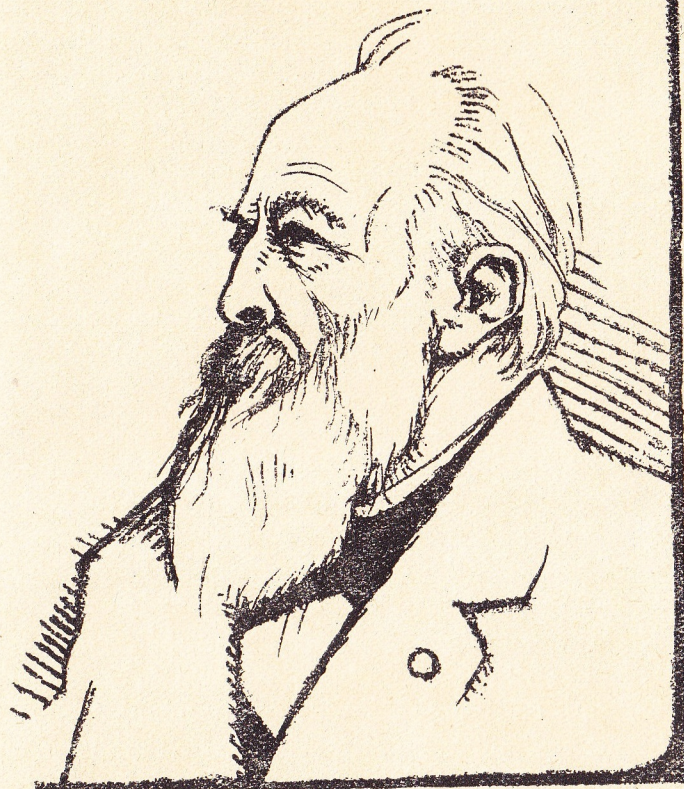
Ik kan het niet verklaren wat er mij toe dwong, vandaag in dezen schoonen Lentedag, steeds aan hem te denken. Maar ik moest er heen, de eerste maal na zoovele jaren van vergeten, de eerste maal nadat men een der grootste zonen uit Vlaanderen ter ruste had gelegd op 't stille hof naast de zestiendeuewsche kerke, onder 't gras van zijn land, in den goeden ouden grond van Vlaanderen.

De eerste maal na zooveel jaren. Ik schaamde mij.

Want hij was mijn leidsman en mijn vriend in menig uur van bitteren twijfel en toen ik wies, en kracht en lijn en kleur, hun fiktie in hart en oog hadden bevestigd, was hij als een zware boom, in luister van herfstavondzonne, in schaduw reeds, maar sterk gepoot in kleidracht en vruchtbaar nog tot jongsten stond.

In dezen tijd van leed en van meditatie moest ik naar hem toe en vond zijn graf niet meer.

Een klein houten kruis kreupelde schuin in den grond en wees alleen nog waar Vader slaapt.

Hij, die zooveel hield van bloem en van plant en van dankbaarheid, hij vond het in den dood niet meer.
En ik schaamde mij.

* * *

Ja, het leven in dat sterke kind uit Vlaanderen, van zijn prille jeugd dorstend naar kennis en naar wetenschap, was gevuld met zonneschijn en bloemen-geur en een zegen voor ons.

Hoe menigmaal heb ik naar zijn woord geluisterd en kreeg ik het gevoel en den indruk te wandelen in gouden tuin. Toen ik de zaal verliet geurden mij nog zijn woorden tegen en droop uit mijn ziel de floeren honig van zijn groote liefde.

Vader De Beucker was een man met sterke zintuigen en een groot temperament, wien het roode bloed leutig door de aderen joeg. Een fakkel, die de duisternis over Vlaanderen wegbrandde. In zijn oog lag de blauwe zonnigheid van onzen hemel, zijn zware blonde baard was rijk van 't goud onzer luchten.

En hij gaf waarvan zijn harte overweeldde, rijkelijk, met woeker.

Kind uit de natuur heeft hij der wetenschap geschonken wat hij uit eigen studie betrok en een schat is door dat weten en zijn willen in geweldigen overvloed over ons gekomen.

Zoodanig zelfs dat de herinnering aan hem en zijn wetenschap voor ons reeds een rijkdom is en genot.

Hij was een rijk mensch, een goed mensch. Stond hij niet in strijd voor ons, in het vuur, in de brandende uren van de groote Landdagenbeweging, toen de scherpte van politieken toestand naar de flaminganten priemde met de vlijmende pijn van haar giftige pijlen?

Hij wist dat in de natuur, over de gansche wijde wereld, geen bloempje, geen plantje, geen wezentje dijt zonder licht en zonder lucht, Hij wist dat men Vlaanderen stikken wou onder de duisternis van taalverdrukking en de logge opdringerij eener vreemde taal. Hoe men de hersens onzer kindertjes vervormen wilde door 't domme suffen op vreemde woorden en dat men het harte en de ziele van Vlaan-

deren trappen wou en vernielen onder smaad, hoon, spot, verachting en onrecht.

O, die grijsaard, die toornige grijsaard, dien ik eenmaal schreien zag in zijn roes van liefdewoorden, daar boven, op het podium, en ons allen weenen deed en opengaan, openbloeien onder het zoete genieten van smarte.

Stond hij daar niet als een breede bloem, met open kelk, gevend den zonnigen rijkdom van haar schoonheid en werd dan niet onze ziele gebukt onder de plechtigheid der ontvangst, de ware, de goede, de eeuwig schoone?

Zijn Vlaamsche geloof was de toetsteen van zijn trouw. Hij was Vlaming en demokraat; niet te schenden dualiteit in onze streken. 't Was hem zoo ingeboren dat demokratisme, dat hem dwong plaats te nemen naast en tusschen de minsten van ons allen.

Zekeren dag trad hij, ondanks al de influisteringen der protokol, met breed opengesperde hand op den koning toe, zonder buigen noch saluades en vroeg naar zijn gezondheid, zooals hij dat gewoonlijk aan den eersten den besten vroeg, simpeltjes en oprecht als een Vlaming. Hij heeft nooit de vriendschap van Leopold II gekend, ondanks al zijn Vlaamsche naïveteit.

Maar anders verliep het te Amsterdam waar hij de protokol een vreeselijken slag in den nek toediende. De prinsen der wetenschap zouden, in bijwezen van Willem III en der hooge burgerij om hun groote verdiensten bekroond worden. Langzaam en in stilte werden hun namen afgeroepen en klonk het: Mon-sieur de Beuckaire d'Anvers, maar niemand beantwoordde den eersten roep, noch den tweeden.

Een buurman stiet Ignaas de Beucker tegen den elleboog en zei van spoedig naar voren te gaan. De Beucker zweeg, de dikke zijner samengeperste lippen pilde in zijn grijzenden baard, zijn kaakbeenderen schoven op en neer, zenuwachtig in toorn, terwijl zijn oogen vlamden.

Toen zijn geradbraakte naam voor den derden maal werd afgeroepen, stond hij op en riep met krachtige stem door de zaal:

— Mijnheer, zoo U De Beucker uit Antwerpen bedoelt, die is hier; maar de Beuckaire d'Anvers is nergens bekend.

Ge hadt het moeten hooren! Na de eerste verbauwereering daverde de zaal onder den storm van toeluchtingen en Willem III drukte den «grooten Vlaming», zooals hij De Beucker heette, krachtig de hand.

Maar daarbij bleef het niet. De koning bleef den rondborstigen man vereeren. Hij heeft De Beucker, destijds hoofdleeraar aan de Koninklijke Tuinbouwschool te Watergraafsmeer bij Amsterdam, waar hij nimmer te voren den voet had gezet, dikwerf bezocht en hing het kruis zijner orde op diens borst.

* * *

Was hij geen karakter? Hij, die door zijn daad, als een jonge God, rond hem een vlammenregen joeg en liefdevonken druppelen deed die ons in het licht zetten?

Hij is grijs en oud geworden in dienst van Vlaanderen.

Zijn eerlijkheid, gedrag, zijn optreden, zijn woord en ijver hebben vele vooroordeelen weggebrand.

Sinds zijn optreden zijn vele Vlamingen gevormd en kregen een positieven kijk op de uitgestrektheid van hun recht.

Dat is een feit en ik ben er blijde om. Juist deze kern zal in nakende tijden de trotse van ons volk ophouden en de smetteloosheid van ons vaandel. De politiek heeft het weerstandsvermogen van ons volk gedeeltelijk gebroken, maar het voorbeeld en het karakter van een man als Vader De Beucker, heeft velen den weg gewezen, die ons voeren zal waar de soevereiniteit van het volk geen ijdel woord is.

Ik heb het versleten kruisje op het door gras geëffende graf innig aangekeken, het ontkleurde kruisje dat een gevallen strijder dekt, en ik ben heengegaan, in den zonnigen avond, in de blijheid van den jongen lentedag, met de groote overtuiging, met iets dat in mij klonk en zong en mij deed voelen met al de intensiteit van mijn wezen:

Een volk zal niet vergaan!

1915

G. RAAL

ARTISTENLEED

PORTRETten EN SCHETSEN

*Aan Raf. VAN OS
den held van „Jesuietengood”
17 April 1918, vriendelijk op-
gedragen.*

L. OPDEBEEK - UITGEVER - ANTWERPEN

Inhoudstafel

	Bladz.
Artistenleed	5
Zwart Polleke	13
De Oud-Vrederechter	23
'n Stumperd	33
De Karnaval van Janneke	42
Van een Naaisterke en een Metsersknappe . . .	50
Draai Keuningen	54
Landverhuizers	59
Uit het Leven van Kanunnik Van Haecke . . .	65
Vader De Beucker	72
Ten Kerstennacht in het Jaar 1912	78
De Hoed van den Letterkundige	87
Boomen	94
Naar Oud-Vlaanderen	103
Jan Bart	127